

Grip aşısının güvenliği ve etkililiği

Mevsimsel grip aşısının güvenliği

Bir grip aşısının güvenliği nasıl test edilir?

Her grip aşısının Almanya'da kullanılmadan önce bir onay alması gerekir. Bu nedenle onay süreci sıkı düzenlenmiştir ve çok karmaşıktır. Aşının kalitesinin, etkililiğinin ve tolere edilebilirliğinin çeşitli çalışmalarda kanıtlanması gerekir.

Aşı ilk etapta onaylandıktan sonra bile Alman aşı piyasasına giriş onayını almak için başka testler yapılmaktadır. Bu onay sonunda Paul-Ehrlich Enstitüsü (PEI) tarafından verilir. Aşının tolere edilebilirliği, onaydan sonra da istenmeyen yan etki bildirimleri göz önünde bulundurularak PEI tarafından denetlenmeye ve değerlendirilmeye devam edilir.

Aşıdan sonra hangi yan etkiler ortaya çıkabilir?

Grip aşıları genellikle iyi tolere edilir. Çeşitli çalışmalarda, hamile kadınlar ve doğmamış çocuk için grip aşısının güvenliği de kanıtlanmıştır.

Aşıdan bağımsız olarak bazen soğuk algınlığı gibi genel reaksiyonlar gözlemlenir (örn. hafif ateşin yanı sıra kas veya eklem ağrısı, bkz. Resim 1).

Bu şikayetler genellikle birkaç gün içinde hafifler.

Resim 1: Mevsimsel grip aşısından sonra aşı reaksiyonları

Grip aşısından sonra aşılanan 100 kişiden 9'unda soğuk algınlığı gibi reaksiyonlar gözlemlenir.

Diğer aşılar gibi aşı yerinde geçici kızarıklıklar, hafif ağrı ve şişmeler oluşabilir. Bu bölgesel reaksiyonlar 60 yaş üstü kişiler için önerilen yüksek doz aşılar da daha sık görülür.

2-17 yaş arası çocuk ve gençler için yalnızca burun spreyi olarak uygulanan bir aşı da mevcuttur. Bu aşı türünde en sık gözlemlenen yan etkiler burun tıkanması veya burun akıntısıdır.

Ağır yan etkiler meydana gelirse ne olur?

Ağır yan etkiler çok nadirdir. Aşıdan sonra yukarıda açıklanan hafif aşı reaksiyonlarının dışında vücudunuzda başka yan etkiler fark ederseniz doktorunuzu bilgilendirmelisiniz. Daha sonrasında bu olay yerel sağlık müdürlüğüne bildirilir, o da bu durumu PEI'ya iletir. Ayrıca hastalar internet üzerinden PEI'ya veya Federal İlaç ve Tıbbi Cihaz Enstitüsü'ne (BfArM) doğrudan bir bildirim gönderebilir (www.nebenwirkungen.pei.de).

Bildirilen şüpheli aşı yan etkileri veya aşı komplikasyonları belgelenir ve değerlendirilir. Bu sayede aşı ile ilişkili olası bir risk hızlıca tespit edilebilir ve uygun tedbirler başlatılabilir.

Ne zaman aşı yapılmamalı veya nelere dikkat edilmeli?

38,5 °C üzerinde ateşli, tedavi gerektiren akut hastalık mevcutsa aşı daha sonraki bir zamanda yapılmalıdır.

Ağır astımdan muzdarip veya salisilatlarla (asetilsalisilik asit) tedavi gören bağımsızlık sistemi yetersiz çocuklar ve gençler burun spreyiyle grip aşısı olmamalıdır.

Aşının bileşenlerine karşı alerjisi olan kişiler doktorlarını bu konuda bilgilendirmelidir. Tavuk yumurtası akına karşı tıbbi olarak teşhis edilmiş ciddi bir alerji durumunda, ki bu çok nadirdir, aşı klinik denetleme ve aşılama sonrası tedavinin mümkün olduğu bir ortamda yapılmalıdır. Alerjik kişilere uygun tavuk yumurtası akı içermeyen (hücre kültüründe üretilmiş) grip aşıları da mevcuttur. Lütfen bunu doktorunuzla görüşün.

Mevsimsel grip aşısının etkililiği

Aşı yetişkinlerde ne kadar etkili?

Aşının dolaşımdaki grip virüsleriyle iyi bir şekilde eşleşmesi durumunda genç yetişkinlerde %80'e varan bir koruyucu etki gözlenmiştir. Yaşlı insanlar genellikle kısıtlı bağışıklık yanıtına sahiptir, bu nedenle aşı bu kişilerde daha az güvenlidir. Daha yaşlı yetişkinlerde ortalama etkililik %41'dir. Bu nedenle yaşlı insanlar için aktif güçlendirici (adjuvan), yani yüksek doz aşılar geliştirilmiştir. Daimi Aşı Komisyonu 60 yaş üstü kişiler için bu yaş grubunda standart aşıya göre daha iyi etki eden yüksek dozlu aşılarla aşılanmayı tavsiye ediyor.

Grip aşısının avantajları

- ▶ daha az ağır grip hastalıkları ve komplikasyonlar (örn. zatürre, kardiyovasküler sistemde hasarlar)
- ▶ grip hastalıkları nedeniyle daha az hastaneye yatış
- ▶ Çevrede bulunan ve aşı korumasını kendileri oluşturamayan kişilerin korunması (örn. bağışıklık baskılaması).

Neden her yıl yeni bir aşı olmak gerekir?

Herhangi bir grip mevsiminde en yaygın olması muhtemel grip virüslerine karşı korunmak için yıllık aşılama önemlidir.

Grip virüsleri hızlı dönüşüm sanatçılarıdır, sürekli "görünümelerini" değiştirirler. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) önümüzdeki kış hangi virüs varyantının ortaya çıkma ihtimalinin yüksek olduğunu tahmin etmek için dünya çapında bu dönüşümleri gözlemliyor. Mevsimsel grip aşıları gelecek mevsimde ortaya çıkması en muhtemel ve en yaygın olan tüm virüs varyantlarının bileşenlerini içerir.

Etkililiği hangi faktörler etkiler?

Grip aşısının etkililiği pek çok farklı faktöre bağlıdır ve yıldan yıla değişir. Bu, ayrıca aşıda bulunan virüs varyantlarının gerçekte en sık görülen grip virüslerine ne ölçüde karşılık geldiğine dayanmaktadır. Çalışmalar, grip salgınının ne kadar geç başlarsa aşının etkililiğinin o kadar az olacağına çünkü grip virüslerinin bu sırada değişebileceğine işaret ediyor.

Ancak bağışıklık sisteminin performansı da aşının koruma etkisini etkiliyor: Artan yaşla birlikte bağışıklık sistemi gücünü kaybeder, bu nedenle aşının etkisi daha az olabilir. Bu, temel hastalığı olan veya örneğin organ naklinden sonra bağışıklık sisteminin fonksiyonunu baskılayan ilaçlar alan kişiler için de geçerlidir.

Hem influenza hem de COVID-19'a karşı aşılama endikasyonu varsa, her iki aşının aynı anda uygulanması mümkündür.

Grip aşısı hakkında ayrıntılı bilgiler:

Federal Sağlık Eğitimi Merkezi (BZgA):

▶ <https://www.impfen-info.de/grippeimpfung/>

Robert Koch Enstitüsü (RKI):

▶ www.rki.de/influenza-impfung

Paul-Ehrlich Enstitüsü (PEI):

▶ www.pei.de/influenza-impfstoffe

Güncelleme: Haziran 2024